

1992 M. GEGUŽĖS 21 D. TARYBOS DIREKTYVOS 92/43/EEB DĖL NATŪRALIŲ BUVEINIŲ IR LAUKINĖS FAUNOS BEI FLOROS APSAUGOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO ATITIKTIES LENTELĖ

1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos	Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 įstatymo pakeitimo projektas	Direktyvos perkėlimo (įgyvendinimo) lygis
	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301</p> <p>Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas Nr. VIII-499</p> <p>Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas Nr. I-1495</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas Nr. I-2223</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo įstatymas Nr. VIII-2025</p> <p>Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymas Nr. VIII-1756</p> <p>Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymas Nr. VIII-498</p> <p>Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas Nr. XIII-2166</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimas Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 9 d. nutarimas Nr. 709 „Dėl Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimas Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 996 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2018-2023 metų programos patvirtinimo“</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimas Nr. 388 „Dėl Ataskaitų, susijusių su Europos Sąjungos aplinkos sektoriaus</p>	Visiškas

teisės aktų įgyvendinimu, teikimo Europos Komisijai ir Europos cheminių medžiagų agentūrai tvarkos patvirtinimo ir informacijos, kurios reikia ataskaitoms Europos aplinkos agentūrai parengti, teikimo“

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimas Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymas Nr. 219 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymas Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. 258 „Dėl Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. 513 „Dėl Medžiojamųjų gyvūnų gausos reguliavimo teritorijose, kuriose medžioti draudžiama, tvarkos patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymas Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 14 d. įsakymas Nr. D1-645 „Dėl Reikalavimų gamtotvarkos plano turiniui aprašui patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 8 d. įsakymas Nr. D1-24 „Dėl Saugomų teritorijų specialiųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 695 „Dėl Buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų monitoringo programos patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. 592 „Dėl Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, ir Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurių ėmimui iš gamtos ir naudojimui gali būti taikomos tvarkymo priemonės, sąrašų patvirtinimo, apsaugos priemonių nustatymo ir

duomenų kaupimo apie šias rūšis”

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Muitinės departamento prie Finansų ministerijos generalinio direktoriaus ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 658/831/743 „Dėl Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklių patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. sausio 4 d. įsakymas Nr. D1-14 „Dėl Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklių patvirtinimo”

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gegužės 30 d. įsakymas Nr. D1-267 „Dėl Verslinės žvejybos Lietuvos žuvininkystės vidaus vandens telkiniuose taisyklių patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. balandžio 27 d. įsakymas Nr. 173 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. 1446 “ Dėl laukinės augalijos įstatymo įgyvendinimo” 2 punkto vykdymo”

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 30 d. įsakymas Nr. D1-501 „Informacijos, reikalingos ataskaitų rengimui pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos ir 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos reikalavimus, surinkimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. 352 „Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. kovo 20 d. įsakymas Nr. D1-164 „Dėl Vynuoginių sraigių išteklių naudojimo taisyklių patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. vasario 25 d. įsakymas Nr. D1-156 „Dėl Atstovų, kurie pristato Lietuvos Respublikos poziciją Europos Sąjungos Tarybos, Europos Komisijos, stojimo į Europos Sąjungą sutarties akto 52 straipsnio komitetuose ir darbo grupėse, sąrašų patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 įstatymo

	pakeitimo projektas (toliau – Saugomų teritorijų įstatymo projektas)	
<p>1 straipsnis Šioje direktyvoje:</p> <p>b) natūrali buveinė reiškia sausumos arba vandens plotus su jiems būdingais geografiniais, abiotiniais ir biotiniais, visiškai natūraliais ar pusiau natūraliais požymiais;</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos 23. Natūrali buveinė – sausumos arba vandens plotai su jiems būdingais geografiniais, abiotiniais ir biotiniais visiškai natūraliais ar pusiau natūraliais požymiais.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos 23. Natūrali buveinė – sausumos arba vandens plotai su jiems būdingais geografiniais, abiotiniais ir biotiniais visiškai natūraliais ar pusiau natūraliais požymiais.</p>	Visiškai
<p>c) Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai reiškia tokius buveinių tipus, kurie 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje:</p> <p>i) gali išnykti savo natūralaus paplitimo arealo; arba ii) yra paplitę nedideliame areale dėl jų regresijos arba dėl jiems būdingo riboto paplitimo arealo; arba iii) yra išskirtiniai pavyzdžiai, nes turi vieno ar kelių iš 5 biogeografinių regionų (alpinio, atlantinio, kontinentinio, Makaronėzijos ir Viduržemio jūros) tipinius bruožus;</p> <p>Tokie buveinių tipai yra arba gali būti įrašyti į I priedą;</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 46. Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai – buveinių tipai, kurie europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis:</p> <p>1) gali išnykti jų natūraliame areale arba 2) yra natūraliai paplitę nedideliame areale dėl regresijos arba dėl jiems būdingo riboto arealo, arba 3) yra išskirtiniai pavyzdžiai, turintys vieno ar kelių biogeografinių regionų būdingų bruožų.</p> <p>Tokie buveinių tipai yra arba gali būti įrašyti į Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, kurių apsaugai būtina nustatyti saugomas teritorijas, sąrašą, kurį tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos 14. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai – buveinių tipai, kurie europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo: 1) gali išnykti jų natūraliame areale arba</p>	Visiškai

	<p>2) yra natūraliai paplitę nedideliame areale dėl regresijos arba dėl jiems būdingo riboto arealo, arba</p> <p>3) yra išskirtiniai pavyzdžiai, turintys vieno ar kelių biogeografinių regionų būdingų bruožų.</p>	
<p>d) prioritetiniai natūralių buveinių tipai reiškia natūralių buveinių tipus, kuriems gresia išnykimo pavojus, kurie yra aptinkami 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje ir už kurių apsaugą Bendrija yra ypač atsakinga, atsižvelgiant į jų natūralaus paplitimo arealo dalį, patenkančią į 2 straipsnyje nurodytą teritoriją; I priede šie prioritetiniai natūralių buveinių tipai yra pažymėti žvaigždute (*);</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 2 straipsnis. Pagrindinės įstatymo sąvokos</p> <p>48. Prioritetinis natūralių buveinių tipas – Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipas, kuris europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis, gali išnykti jo natūraliame areale ir kuri Europos bendrija priskiria prie prioritetinių kategorijos dėl to, kad didelė jo natūralaus arealo dalis patenka į tą teritoriją.</p> <p>Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“, 1 priedas:</p> <p>2. Žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius buveinių tipus.</p> <p>Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“, 1 priedas:</p> <p>„EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS GAMTINIŲ BUVEINIŲ TIPAI, KURIŲ APSAUGAI BŪTINA STEIGTI SAUGOMAS TERITORIJAS</p> <p>I. PAKRANČIŲ IR DRUSKINGOS BUVEINĖS</p> <p>11. Atvira jūra ir potvynių zonos</p> <p>1110 Smėlėtos pakrantės, kurios visą laiką šiek tiek apsemtos jūros vandeniui</p> <p>1120 *Posidonia sąžalynai (<i>Posidonium oceanicae</i>)</p> <p>.....</p> <p>* - prioritetinės gamtinės buveinės.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos</p> <p>30. Prioritetinis natūralių buveinių tipas – Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipas, kuris europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, gali išnykti jo natūraliame areale ir kurį Europos bendrija priskiria prie prioritetinių kategorijos dėl to, kad didelė jo natūralaus arealo dalis patenka į tą teritoriją.</p>	
<p>e) natūralios buveinės apsaugos būklė reiškia poveikių natūralioms buveinėms ir joms tipiškomis rūšimis visumą, kuri gali turėti ilgalaikį poveikį jų natūraliam paplitimui, struktūrai ir funkcijoms bei joms tipišku rūšių ilgalaikiam išlikimui 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje.</p> <p>Natūralios buveinės apsaugos būklė laikoma 'palanki', kai:</p> <p>jos natūralus paplitimo arealas ir jos padengiami plotai tame areale yra stabilūs arba didėja, ir</p> <p>egzistuoja ir tikėtina, kad ateityje neišnyks jos ilgalaikiam palaikymui būtina specifinė struktūra ir funkcijos, jai tipišku rūšių apsaugos būklė yra gera pagal i punkte pateiktą apibrėžimą.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301</p> <p>2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos</p> <p>6. Natūralios buveinės apsaugos būklė – apsaugos kokybę rodanti natūralią buveinę ir jos būdingas rūšis veikiančių poveikių visuma, galinti turėti ilgalaikę įtaką buveinės natūraliam paplitimui, struktūrai, funkcijoms ir jos būdingų rūšių išlikimui europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis.</p> <p>40. Palanki natūralios buveinės apsaugos būklė – būklė, kai natūralus buveinės arealas ir jos užimami plotai tame areale nekinta arba didėja, kai yra ir, tikėtina, ateityje neišnyks jos ilgalaikiam palaikymui būtina specifinė struktūra ir funkcijos, ir kai šiai buveinei būdingų rūšių apsaugos būklė yra palanki.</p> <p>Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos projektų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 18 punktas:</p> <p>18. Natūralios buveinės apsaugos būklė laikoma „palanki“, kai:</p> <p>18.1. jos natūralus paplitimo arealas ir jos padengiami plotai tame areale yra stabilūs arba didėja;</p> <p>18.2. egzistuoja ir tikėtina, kad ateityje neišnyks jos ilgalaikiam palaikymui būtina specifinė struktūra ir funkcijos;</p> <p>18.3. jai tipišku rūšių apsaugos būklė yra palanki pagal šio Tvarkos aprašo 19 punkte pateiktą apibrėžimą.</p>	Visiškas

	<p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos 24. Natūralios buveinės apsaugos būklė – natūralią buveinę ir jos būdingas rūšis veikiančių poveikių visuma, galinti turėti ilgalaikę įtaką buveinės natūraliam paplitimui, struktūrai, funkcijoms ir jos būdingų rūšių išlikimui, atsižvelgiant į vertinimą, europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, arba Lietuvos Respublikos teritorijoje, arba šios buveinės natūraliame areale. 28. Palanki natūralios buveinės apsaugos būklė – būklė, kai natūralus buveinės arealas ir jos užimami plotai tame areale nekinta arba didėja, kai yra ir, tikėtina, ateityje neišnyks jos ilgalaikiam palaikymui būtina specifinė struktūra ir funkcijos, ir kai šiai buveinei būdingų rūšių apsaugos būklė yra palanki.</p>	
<p>f) rūšies buveinė - tai specifiniais abiotiniais ir biotiniais veiksniais pasižyminti aplinka, kurioje rūšis gyvena bet kuriuo savo biologinio ciklo etapu;</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos 50. Rūšies buveinė – specifiniais abiotiniais ir biotiniais veiksniais pasižyminti aplinka, kurioje rūšis gyvena bet kuriuo savo biologinio ciklo etapu. Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas Nr. VIII-499 2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 15. Rūšies buveinė – specifiniais abiotiniais ir biotiniais veiksniais pasižyminti gamtinė aplinka, kurioje rūšis gyvena bet kuriuo savo biologinio ciklo etapu.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos 36. Rūšies buveinė – specifiniais abiotiniais ir biotiniais veiksniais pasižyminti aplinka, kurioje rūšis gyvena bet kuriuo savo biologinio ciklo etapu.</p>	<p>Visiškas</p>
<p>g) Bendrijos svarbos rūšys tai 2 straipsnyje</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301</p>	<p>Visiškas</p>

apibrėžtoje teritorijoje egzistuojančios rūšys, kurios:

- i) yra nykstančios, išskyrus rūšis, kurių natūralaus paplitimo arealas siekia tos teritorijos pakraštį ir kurioms negresia išnykimas ar kurios nėra pažeidžiamos vakarų Palearktikos regione;
- ii) yra pažeidžiamos, t. y. manoma, kad netolimoje ateityje jos gali būti perkeltos į nykstančiųjų kategoriją, jei ir toliau veiks tai lemiantys veiksniai;
- iii) yra retos, t. y. rūšys, kurių mažos populiacijos šiuo metu nėra nykstančios ar pažeidžiamos, bet yra pavojus, kad jos gali tokiomis tapti; rūšys gyvena mažose geografinėse teritorijose arba yra retai išsidėsčiusios didesnėje teritorijoje;
- iv) yra endeminės ir reikalauja išskirtinio dėmesio dėl specifinio jų natūralios buveinės pobūdžio ir (arba) dėl jų naudojimo galimo poveikio jų buveinei ir (arba) jų apsaugos būklei. Tokios rūšys yra arba gali būti įtrauktos į II ir (arba) IV ar V priedus;

2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

47. Europos bendrijos svarbos rūšys – gyvūnų ir augalų, egzistuojančių europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis, rūšys, kurios:

1) yra nykstančios, išskyrus rūšis, kurių natūralaus arealo pakraščio dalis toje teritorijoje yra nedidelė ir kurioms negresia išnykimas ar kurios nėra pažeidžiamos Vakarų Palearktikos regione;

2) yra pažeidžiamos, tai yra manoma, kad netolimoje ateityje jos gali būti priskirtos nykstančiųjų kategorijai, jei ir toliau veiks tai lemiantys veiksniai;

3) yra retos, tai yra rūšys, kurių mažos populiacijos šiuo metu nėra nykstančios ar pažeidžiamos, bet yra pavojus, kad jos gali tokiomis tapti – dėl to, kad rūšys gyvena geografiškai apribotose teritorijose arba yra retai išsidėsčiusios didesniame areale;

4) yra endeminės ir joms reikalingas išskirtinis dėmesys dėl specifinio jų buveinės pobūdžio ir (arba) dėl jų naudojimo galimo poveikio jų buveinei ir (arba) jų apsaugos būklei.

Tokios rūšys Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo nustatyta tvarka yra arba gali būti įrašytos į Europos bendrijos svarbos augalų ir gyvūnų rūšių sąrašus.

Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas Nr. VIII-499

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

3. Europos bendrijos svarbos rūšys – gyvūnų ir augalų, egzistuojančių europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis, rūšys, kurios:

1) yra nykstančios, išskyrus rūšis, kurių natūralaus arealo pakraščio dalis toje teritorijoje yra nedidelė ir kurioms negresia išnykimas ar kurios nėra pažeidžiamos Vakarų Palearktikos regione;

2) yra pažeidžiamos, tai yra manoma, kad netolimoje ateityje jos gali būti priskirtos nykstančiųjų kategorijai, jei ir toliau veiks tai lemiantys veiksniai;

3) yra retos, tai yra rūšys, kurių mažos populiacijos šiuo metu nėra nykstančios ar pažeidžiamos, bet yra pavojus, kad jos gali tokiomis tapti dėl

	<p>to, kad rūšys gyvena geografiškai apribotose teritorijose arba yra retai išsidėsčiusios didesniame areale;</p> <p>4) yra endeminės ir joms reikalingas išskirtinis dėmesys dėl specifinio jų buveinės pobūdžio ir (arba) dėl jų naudojimo galimo poveikio jų buveinei ir (arba) jų apsaugos būklei;</p> <p>5) yra išvardytos šios dalies 1–4 punktuose ir yra arba gali būti įtrauktos į šio įstatymo 2 priedo 2 punkte nurodyto Europos Sąjungos teisės akto II ir (arba) IV ar V priedus.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projekte šios sąvokos atsisakoma, nes ji yra perkelta į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 2 straipsnio 3 dalį.</p>	
<p>h) prioritetinės rūšys reiškia g punkto i papunktyje nurodytas rūšis, už kurių apsaugą Bendrija yra ypač atsakinga, atsižvelgiant į jų natūralaus paplitimo arealo dalį, patenkančią į 2 straipsnyje nurodytą teritoriją; šios prioritetinės rūšys II priede yra pažymėtos žvaigždute (*);</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos</p> <p>49. Prioritetinė augalų ar gyvūnų rūšis – Europos bendrijos svarbos augalų ar gyvūnų rūšis, kuri europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis, yra nykstanti (išskyrus rūšis, kurių natūralaus arealo pakraščio dalis toje teritorijoje yra nedidelė ir kurioms negresia išnykimas ar kurios nėra pažeidžiamos Vakarų Palearktikos regione) ir kurią Europos bendrija priskiria prie prioritetinių kategorijos dėl to, kad didelė jos natūralaus arealo dalis patenka į tą teritoriją.</p> <p>Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas Nr. VIII-499 2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p>11. Prioritetinė Europos bendrijos svarbos rūšis – šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodyta augalų ar gyvūnų rūšis, už kurios apsaugą Europos bendrija yra ypač atsakinga dėl to, kad didelė jų natūralaus paplitimo arealo dalis patenka į europinę teritoriją valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis.</p> <p>Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2 priedas:</p> <p>EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS GYVŪNŲ IR AUGALŲ</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>RŪŠYS, KURIŲ APSAUGAI REIKIA STEIGTI SAUGOMAS TERITORIJAS GYVŪNAI</p> <p>STUBURINIAI ŽINDUOLIAI RODENTIA Sciuridae * Marmota marmota latirostris * Pteromys volans (<i>Sciuropterus russicus</i>) Spermophilus citellus (<i>Citellus citellus</i>) * Spermophilus suslicus (<i>Citellus suslicus</i>) <...> Prieš rūšies pavadinimą esanti žvaigždutė (*) rodo, kad tai yra prioritentinė rūšis.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos 31. Prioritentinė augalų ar gyvūnų rūšis – Europos Bendrijos svarbos augalų ar gyvūnų rūšis, kuri europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, yra nykstanti (išskyrus rūšis, kurių natūralaus arealo pakraščio dalis toje teritorijoje yra nedidelė ir kurioms negresia išnykimas ar kurios nėra pažeidžiamos Vakarų Palearktikos regione) ir kurią Europos Bendrija priskiria prie prioritetinių kategorijos dėl to, kad didelė jos natūralaus arealo dalis patenka į tą teritoriją.</p>	
<p>i) rūšies apsaugos būklė reiškia atitinkamą rūšį veikiančių poveikių visumą, kuri gali turėti ilgalaikį poveikį jos populiacijos paplitimui ir gausumui 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje; Rūšies apsaugos būklė laikoma 'palanki', kai: atitinkamos rūšies populiacijos pokyčių duomenys rodo, kad ji pati pajėgi ilgą laiką išlikti kaip gyvybingas jos natūraliosios buveinės</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos</p> <p>31. Rūšies apsaugos būklė – apsaugos kokybę rodanti rūšį veikiančių poveikių visuma, galinti turėti ilgalaikę įtaką rūšies paplitimui, jos populiacijų gausumui europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis.</p> <p>41. Palanki rūšies apsaugos būklė – būklė, kai rūšies populiacijos pokyčiai rodo, kad populiacija pajėgi ilgą laiką išlikti gyvybinga savo natūralioje buveinėje, o rūšies arealas nemažėja, taip pat nėra tikėtina, kad</p>	Visiškas

<p>komponentas, ir rūšies natūralaus paplitimo arealas nemažėja ir nėra tikėtina, kad bus sumažintas ateityje, ir yra ir tikriausiai bus pakankamai didelė buveinė, kurioje jos populiacija galės išlikti ilgą laiką;</p>	<p>ateityje mažės, be to, buveinė, kurioje populiacija galės išlikti ilgą laiką, yra ir tikėtina, kad bus pakankamai didelė.</p> <p>Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas Nr. VIII-499</p> <p>2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p>9. Palanki rūšies apsaugos būklė – būklė, kai rūšies populiacijos pokyčiai rodo, kad populiacija pajėgi ilgą laiką išlikti gyvybinga savo natūralioje buveinėje, o rūšies natūralus arealas nemažėja, taip pat nėra tikėtina, kad ateityje mažės, be to, buveinė, kurioje populiacija galės išlikti ilgą laiką, yra ir tikėtina, kad bus pakankamai didelė.</p> <p>14. Rūšies apsaugos būklė – apsaugos kokybę rodanti rūšį veikiančių poveikių visuma, galinti turėti ilgalaikį poveikį rūšies paplitimui, jos populiacijų gausumui europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis.</p> <p>Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos projektų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos projektų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“:</p> <p>19. Rūšies apsaugos būklė laikoma „palanki“, kai:</p> <p>19.1. atitinkamos rūšies populiacijos pokyčių duomenys rodo, kad ji pajėgi ilgą laiką išlikti kaip gyvybingas jos natūralios buveinės komponentas;</p> <p>19.2. rūšies natūralaus paplitimo arealas nemažėja ir nėra tikėtina, kad bus sumažintas ateityje;</p> <p>19.3. yra ir tikriausiai bus pakankamai didelė buveinė, kurioje jos populiacija galės išlikti ilgą laiką.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas</p> <p>2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos</p> <p>29. Palanki rūšies apsaugos būklė – būklė, kai rūšies populiacijos pokyčiai rodo, kad populiacija pajėgi ilgą laiką išlikti gyvybinga savo natūralioje buveinėje, o rūšies arealas nemažėja, taip pat nėra tikėtina,</p>
---	--

	<p>kad ateityje mažės, be to, buveinė, kurioje populiacija galės išlikti ilgą laiką, yra ir tikėtina, kad bus pakankamai didelė.</p> <p>35. Rūšies apsaugos būklė – apsaugos kokybę rodanti rūšių veikiančių poveikių visuma, galinti turėti ilgalaikę įtaką rūšies paplitimui, jos populiacijų gausumui europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo.</p>	
<p>k) Bendrijos svarbos teritorija reiškia teritoriją, kuri biogeografiniame regione ar regionuose, kuriems ji priklauso, yra svarbi tuo, kad padeda išlaikyti ar atstatyti I priede nurodyto natūralių buveinių tipo ar į II priedą įrašytos rūšies gerą apsaugos būklę, bei taip pat gali būti svarbi 3 straipsnyje nurodyto Natura 2000 tinklo vientisumui ir (arba) yra svarbi palaikant biologinę įvairovę atitinkamame biogeografiniame regione ar regionuose.</p> <p>Dideliuose plotuose paplitusių gyvūnų rūšių atveju Bendrijos svarbos teritorijos atitinka šių rūšių natūralaus paplitimo areale esančias vietas, kuriose yra jų gyvenimui ir dauginimuisi būtini fiziniai ar biologiniai veiksniai;</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos</p> <p>14. Europos bendrijos svarbos teritorija – biogeografinio regiono teritorija, kuri yra reikšminga siekiant palaikyti ar atkurti Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipo ar Europos bendrijos svarbos gyvūnų ar augalų rūšies palankią apsaugos būklę ir kuri gali būti svarbi Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ vientisumui ir (arba) yra svarbi tam tikro biogeografinio regiono biologinei įvairovei palaikyti. Kai gyvūnai paplitę didelėje teritorijoje, Europos bendrijos svarbos teritorijos atitinka šių rūšių natūraliame areale esančias vietas, kuriose yra jų gyvenimui ir dauginimuisi būtinų fizinių ar biologinių veiksnių.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos 13. Europos Bendrijos svarbos teritorija – biogeografinio regiono teritorija, kuri yra reikšminga siekiant palaikyti ar atkurti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipo ar Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ar augalų rūšies palankią apsaugos būklę ir kuri gali būti svarbi Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ vientisumui ir (arba) yra svarbi tam tikro biogeografinio regiono biologinei įvairovei palaikyti. Kai gyvūnai paplitę didelėje teritorijoje, Europos Bendrijos svarbos teritorijos atitinka šių rūšių natūraliame areale esančias vietas, kuriose yra jų gyvenimui ir dauginimuisi būtinų fizinių ar biologinių veiksnių.</p>	Visiškas
<p>l) speciali saugoma teritorija - tai Bendrijos svarbos teritorija, kurią valstybės narės įsteigė įstatymu, administraciniu aktu ir (arba)</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos</p> <p>7. Buveinių apsaugai svarbi teritorija – Europos bendrijos svarbos</p>	Visiškas

<p>sutartimi ir kurioje yra taikomos būtinos apsaugos priemonės, skirtos palaikyti ar atstatyti natūralių buveinių ir (ar) rūšių, kurioms teritorija yra įsteigta, gerą apsaugos būklę bei populiacijas;</p>	<p>teritorijoje įstatymų, administracinių aktų ir (arba) sutarčių pagrindu nustatyta teritorija, kurioje taikomos būtinos apsaugos priemonės palankiai natūralių buveinių ir (ar) rūšių populiacijų, kurioms teritorija yra nustatyta, apsaugos būklei palaikyti ar jai atkurti.</p> <p>4 straipsnis. Saugomų teritorijų sistema</p> <p>2. Šio Įstatymo 24¹ straipsnyje nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos saugomos teritorijos ar jų dalys gali būti įtraukiamos į „Natura 2000“ tinklą.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas</p> <p>2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos</p> <p>6. Buveinių apsaugai svarbi teritorija – Europos Bendrijos svarbos teritorijoje įstatymų, administracinių aktų ir (arba) sutarčių pagrindu nustatyta teritorija, kurioje taikomos būtinos apsaugos priemonės palankiai natūralių buveinių ir (ar) rūšių populiacijų, kurioms teritorija yra nustatyta, apsaugos būklei palaikyti ar jai atkurti.</p> <p>4 straipsnis. Saugomų teritorijų sistema</p> <p>2. Šio Įstatymo 25 straipsnyje nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos saugomos teritorijos ar jų dalys gali būti įtraukiamos į „Natura 2000“ tinklą.</p>	
<p>3 straipsnis</p> <p>1. Natura 2000 pavadinimu kuriamas vieningas specialių saugomų teritorijų Europos ekologinis tinklas. Šis tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra į I priedą įrašyti natūralių buveinių tipai ir į II priedą įrašytų rūšių buveinės, sudaro galimybę palaikyti, o kur reikia ir atstatyti iki geros apsaugos būklės natūralių buveinių tipus ir rūšių buveines jų natūraliame paplitimo areale.</p> <p>Į Natura 2000 tinklą įeina specialios apsaugos teritorijos, kurias valstybės narės klasifikuoja pagal Direktyvą 79/409/EEB.</p> <p>2. Kuriant Natura 2000 tinklą, visos</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301</p> <p>2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos</p> <p>15. Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“ (toliau – „Natura 2000“ tinklas) – vientisas buveinių apsaugai svarbių teritorijų tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra tam tikro tipo Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių ir Europos bendrijos svarbos rūšių buveinių, skirtas palaikyti, o kur reikia – atkurti iki palankios apsaugos būklės tam tikrų tipų natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms jų natūraliame areale. Į „Natura 2000“ tinklą įeina ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos.</p> <p>24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>1. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos nustatomos vietovėse, kuriose yra Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai ir Europos bendrijos svarbos rūšių buveinės. Teritorijos atrenkamos šio straipsnio 4 dalyje nustatyta</p>	<p>Visiškas</p>

valstybės narės prisideda atsižvelgiant į tai, kokią dalį jų teritorijoje užima šio straipsnio 1 dalyje nurodyti natūralių buveinių tipai ir rūšių buveinės. Šiuo tikslu kiekviena valstybė narė pagal 4 straipsnį steigia specialias saugomas teritorijas, atsižvelgdama į 1 dalyje išdėstytus tikslus.

tvarka atsižvelgiant į tai, kokią Lietuvos Respublikos teritorijos dalį užima Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai ir rūšių, kurioms išsaugoti reikia nustatyti buveinių apsaugai svarbias teritorijas, buveinės.

Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1. Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo (toliau - Tvarkos aprašas) tikslas - nustatyti buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, jų taikymo tvarką ir duomenų apie buveinių apsaugai svarbias teritorijas aprašymo ir pateikimo reikalavimus.

III. NATŪRALIŲ BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJAI

IV. LAUKINĖS AUGALIJOS IR GYVŪNIJOS BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJAI

V. BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJŲ TAIKYMAS

Saugomų teritorijų įstatymo projektas

2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

15. Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“ (toliau – „Natura 2000“ tinklas) – vientisas tinklas, sudarytas iš buveinių apsaugai svarbių teritorijų, ir vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, kuriose yra tam tikro tipo Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir Europos Bendrijos svarbos rūšių buveinių, skirtas palaikyti, o kur reikia – atkurti iki palankios apsaugos būklės tam tikrų tipų natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms jų natūraliame areale, taip pat 5 „Natura 2000“ tinklą įeina ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos.

25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga

1. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos nustatomos vietovėse, kuriose yra Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai ir Europos Bendrijos svarbos rūšių buveinės. Teritorijos atrenkamos šio

	<p>straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka atsižvelgiant į tai, kokią Lietuvos Respublikos teritorijos dalį užima Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai ir rūšių, kurioms išsaugoti reikia nustatyti buveinių apsaugai svarbias teritorijas, buveinės.</p> <p>Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai gali būti įrašyti į Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, kurių apsaugai būtina nustatyti saugomas teritorijas, sąrašą, tvirtinamą Vyriausybės įgaliotos institucijos.</p>	
<p>4 straipsnis</p> <p>1. Remdamasi III priede (1 etapas) išdėstytais kriterijais ir atitinkama moksline informacija, kiekviena valstybė narė siūlo teritorijų sąrašą, nurodydama, kurie jos teritorijoje vietiniai I priedo natūralių buveinių tipai ir kurios II priedo rūšys aptinkamos tose teritorijose. Dideliuose arealuose paplitusių gyvūnų rūšių atveju tokios teritorijos atitinka šių rūšių natūralaus paplitimo areale esančias vietas, kuriose egzistuoja jų gyvenimui ir veisimuisi svarbūs fiziniai ar biologiniai veiksniai. Dideliuose arealuose paplitusių vandens gyvūnų rūšių atveju tokios teritorijos siūlomos tik ten, kur yra aiškiai identifikuojamas plotas, kuriame yra jų gyvybei ir veisimuisi būtini fiziniai ir biologiniai veiksniai. Prireikus valstybės narės siūlo pakoreguoti sąrašą atsižvelgiant į 11 straipsnyje nurodytų stebėjimų rezultatus.</p> <p>Per trejus metus nuo šios direktyvos paskelbimo sąrašas kartu su informacija apie kiekvieną teritoriją perduodamas Komisijai. Tokią informaciją sudaro teritorijos žemėlapis, jos pavadinimas, lokalizacija, plotas ir duomenys, gauti taikant III priede (1 etapas)</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301</p> <p>24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>4. Vientisam buveinių apsaugai svarbių teritorijų ekologiniam tinklui sukurti Vyriausybės įgaliota institucija:</p> <p>1) organizuoja mokslinius tyrimus, kad vadovaujantis buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijais būtų atrinktos juos atitinkančios vietovės, ir patvirtina jų sąrašą, nurodydama, kokie Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai, augalų ir gyvūnų rūšys aptinkami tose vietovėse. Dideliuose arealuose paplitusių gyvūnų rūšių atveju tokios vietovės atitinka šių rūšių natūralaus arealo vietas, kuriose yra jų gyvenimui ir veisimuisi svarbūs fiziniai ar biologiniai veiksniai. Dideliuose arealuose paplitusių vandens gyvūnų rūšių atveju tokios vietovės siūlomos tik ten, kur yra aiškiai išskiriamas plotas, kuriame yra jų gyvenimui ir veisimuisi būtinų fizinių ir biologinių veiksmų;</p> <p>2) vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą pateikia svarstyti Europos Komisijai, kad būtų sudarytas ir patvirtintas atitinkamo biogeografinio regiono Europos bendrijos svarbos teritorijų sąrašas. Apie kiekvieną teritoriją Europos Komisijai pateikiama informacija (teritorijos žemėlapis, jos pavadinimas, padėtis, plotas ir duomenys, gauti taikant buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus) pagal Europos Komisijos nustatytą formą. Kartu su sąrašu pateikiami skaičiavimai, koks turi būti Europos bendrijos finansavimas, kad Lietuvos Respublika galėtų nustatyti ir įgyvendinti būtinas apsaugos priemones teritorijose, kuriose yra aptinkami prioritetiniai natūralių buveinių tipai ir (arba) prioritetinės augalų ir gyvūnų rūšys;</p>	<p>Visiškas</p>

nurodytus kriterijus; ji pateikiama Komisijos nustatyta forma, 21 straipsnyje nurodyta tvarka.

3) prireikus siūlo Europos Komisijai keisti pateiktą vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, atsižvelgiant į Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių ar augalų ir gyvūnų rūšių mokslinių tyrimų ir jų apsaugos būklės stebėsenos rezultatus, taip pat siūlo panaikinti buveinių apsaugai svarbią teritoriją, jeigu atliekant stebėseną nustatyti natūralūs pokyčiai teikia tam pagrindo;

4) konsultuojasi su Europos Komisija, kad būtų galima palyginti Europos Komisijos ir Lietuvos Respublikos naudojamus mokslinių tyrimų duomenis tais atvejais, kai Europos Komisija nustato, kad vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąraše nenurodyta vietovė, kurioje aptinkamas prioritetas natūralių buveinių tipas ar prioritetas augalų ar gyvūnų rūšis, pagal Europos Komisijos turimą mokslinę informaciją svarbi to prioriteto natūralių buveinių tipo palaikymui arba prioritetas augalų ar gyvūnų rūšies išlikimui;

Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1. Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo (toliau - Tvarkos aprašas) tikslas - nustatyti buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, jų taikymo tvarką ir duomenų apie buveinių apsaugai svarbias teritorijas aprašymo ir pateikimo reikalavimus.

2. Šis Tvarkos aprašas taikomas fiziniams ir juridiniams asmenims, nustatantiems vietas, atitinkančias buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, ir teikiantiems pasiūlymus dėl jų įtraukimo į aplinkos ministro tvirtinamą Vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai (toliau - Vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašas).

III. NATŪRALIŲ BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJAI

IV. LAUKINĖS AUGALIJOS IR GYVŪNIJOS BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJAI

V. BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJŲ TAIKYMAS

Saugomų teritorijų įstatymo projektas

25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga

4. Vientisam buveinių apsaugai svarbių teritorijų ekologiniam tinklui sukurti Vyriausybės įgaliota institucija:

1) organizuoja mokslinius tyrimus, kad vadovaujantis buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijais būtų atrinktos juos atitinkančios vietovės, ir patvirtina jų sąrašą, nurodydama, kokie Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai, augalų ir gyvūnų rūšys aptinkami tose vietovėse. Dideliuose arealuose paplitusių gyvūnų rūšių atveju tokios vietovės atitinka šių rūšių natūralaus arealo vietas, kuriose yra jiems gyventi ir veistis svarbūs fiziniai ar biologiniai veiksniai. Dideliuose arealuose paplitusių vandens gyvūnų rūšių atveju tokios vietovės siūlomos tik ten, kur yra aiškiai išskiriamas plotas, kuriame yra jiems gyventi ir veistis būtinų fizinių ir biologinių veiksnių;

2) vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą pateikia svarstyti Europos Komisijai, kad būtų sudarytas ir patvirtintas atitinkamo biogeografinio regiono Europos Bendrijos svarbos teritorijų sąrašas. Apie kiekvieną teritoriją Europos Komisijai pateikiama informacija (teritorijos žemėlapis, jos pavadinimas, padėtis, plotas ir duomenys, gauti taikant buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus) pagal Europos Komisijos nustatytą formą. Kartu su sąrašu pateikiami skaičiavimai, koks turi būti Europos Bendrijos finansavimas, kad Lietuvos Respublika galėtų nustatyti ir įgyvendinti būtinas apsaugos priemones teritorijose, kuriose yra aptinkami prioritetiniai natūralių buveinių tipai ir (arba) prioritetinės augalų ir gyvūnų rūšys;

3) prireikus siūlo Europos Komisijai keisti pateiktą vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, atsižvelgiant į Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ar augalų ir gyvūnų rūšių mokslinių tyrimų ir jų apsaugos būklės stebėsenos rezultatus, taip pat siūlo panaikinti buveinių apsaugai svarbią teritoriją, jeigu atliekant stebėseną nustatyti natūralūs pokyčiai teikia tam

	<p>pagrindo;</p> <p>4) konsultuojasi su Europos Komisija, kad būtų galima palyginti Europos Komisijos ir Lietuvos Respublikos naudojamus mokslinių tyrimų duomenis, kai Europos Komisija nustato, kad vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąraše nenurodyta vietovė, kurioje aptinkamas prioritetinis natūralių buveinių tipas ar prioritentinė augalų ar gyvūnų rūšis, pagal Europos Komisijos turimą mokslinę informaciją svarbi tam prioritetiniams natūralių buveinių tipui palaikyti arba prioritetinei augalų ar gyvūnų rūšiai išlikti;</p> <p>5) organizuoja, kad kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 6 metus po to, kai pasiūlytą vietovę Europos Komisija patvirtina Europos Bendrijos svarbos teritorija, joje būtų nustatyta buveinių apsaugai svarbi teritorija pagal šio straipsnio 5 dalies reikalavimus.</p>	
<p>4. Jei, laikantis 2 dalyje nustatytos tvarkos, yra patvirtinama Bendrijos svarbos teritorija, atitinkama valstybė narė turi kaip galima greičiau, bet ne vėliau kaip per šešerius metus, toje teritorijoje įsteigia specialią saugomą teritoriją, nustatydamą prioritetus, atsižvelgdama į teritorijos svarbą palaikant ar atstatant I priede išvardytų natūralių buveinių tipų arba II priede išvardytų rūšių gerą apsaugos būklę bei užtikrinant Natura 2000 tinklo vientisumą, taip pat atsižvelgdama į toms vietovėms gresiantį degradavimą ar sunaikinimą.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>4. Vientisam buveinių apsaugai svarbių teritorijų ekologiniam tinklui sukurti Vyriausybės įgaliota institucija:</p> <p>5) organizuoja, kad kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 6 metus po to, kai pasiūlytą vietovę Europos Komisija patvirtina Europos bendrijos svarbos teritorija, joje būtų nustatyta buveinių apsaugai svarbi teritorija pagal šio straipsnio 5 dalies reikalavimus.</p> <p>5. Buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas nustato Vyriausybės įgaliota institucija pagal Vyriausybės nustatytą tvarką. Tokios teritorijos nustatomos patvirtinant jų sąrašą, ribas ir nurodant apsaugos prioritetus, atsižvelgiant į teritorijos svarbą palaikant ar atkuriant Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų arba Europos bendrijos svarbos rūšių palankią apsaugos būklę ir užtikrinant „Natura 2000“ tinklo vientisumą, taip pat atsižvelgiant į toms vietovėms gresiantį degradavimą ar sunaikinimą.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“</p>	Visiškas

	<p>tinklo teritorijų apsauga</p> <p>4. Vientisam buveinių apsaugai svarbių teritorijų ekologiniam tinklui sukurti Vyriausybės įgaliota institucija:</p> <p>5) organizuoja, kad kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 6 metus po to, kai pasiūlytą vietovę Europos Komisija patvirtina Europos Bendrijos svarbos teritorija, joje būtų nustatyta buveinių apsaugai svarbi teritorija pagal šio straipsnio 5 dalies reikalavimus.</p> <p>5. Buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas nustato Vyriausybės įgaliota institucija pagal Vyriausybės nustatytą tvarką. Tokios teritorijos nustatomos patvirtinant jų sąrašą, ribas, Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių geros apsaugos būklės kriterijus ir nurodant apsaugos prioritetus, apsaugos tikslus atsižvelgiant į teritorijos svarbą palaikant ar atkuriant Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų arba Europos Bendrijos svarbos rūšių palankią apsaugos būklę ir užtikrinant „Natura 2000“ tinklo vientisumą, taip pat atsižvelgiant į toms vietovėms gresiantį degradavimą ar sunaikinimą. Sprendimas dėl buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos nustatymo Europos Bendrijos svarbos teritorijoje arba vietovėje, atitinkančioje paukščių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, gali būti priimtas, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:</p> <p>1) vietovė yra Lietuvos Respublikos saugomoje teritorijoje;</p> <p>2) vietovė arba jos dalis nepatenka į Lietuvos Respublikos saugomą teritoriją, tačiau Vyriausybės įgaliota institucija, išanalizavusi vietovėje veiklą reglamentuojančius dokumentus, nustatė, kad reikiamą apsaugą garantuoja vietovei taikomos įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatos, teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, su žemės savininkais ar valdytojais sudarytos apsaugos sutartys.</p>	
<p>5. Teritoriją įtraukus į 2 dalies trečiojoje pastraipoje minimą sąrašą, jai pradedamos taikyti 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>13. Šio straipsnio 9, 10 ir 11 dalyse nustatyti apsaugos reikalavimai vietovėms pradedami taikyti, kai jas Vyriausybės įgaliota institucija įrašo į vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus,</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>sąrašą. Šio straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytu atveju, kai Vyriausybės įgaliota institucija konsultuojasi su Europos Komisija, kol bus priimtas sprendimas dėl vietovės priskyrimo Europos bendrijos svarbos teritorijoms, teritorijai taikomi šio straipsnio 9 dalyje numatyti apsaugos reikalavimai.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga 13. Šio straipsnio 9, 10 ir 11 dalyse nustatyti apsaugos reikalavimai vietovėms pradedami taikyti, kai jas Vyriausybės įgaliota institucija įrašo į vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą. Šio straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytu atveju, kai Vyriausybės įgaliota institucija konsultuojasi su Europos Komisija, kol bus priimtas sprendimas dėl vietovės priskyrimo Europos Bendrijos svarbos teritorijoms, teritorijai taikomi šio straipsnio 9 dalyje numatyti apsaugos reikalavimai.</p>	
<p>4. Konsultacijų metu ir laukiant Tarybos sprendimo, nagrinėjamai teritorijai galioja 6 straipsnio 2 dalis.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga 13. <...> Šio straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytu atveju, kai Vyriausybės įgaliota institucija konsultuojasi su Europos Komisija, kol bus priimtas sprendimas dėl vietovės priskyrimo Europos bendrijos svarbos teritorijoms, teritorijai taikomi šio straipsnio 9 dalyje numatyti apsaugos reikalavimai.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga 13. Šio straipsnio 9, 10 ir 11 dalyse nustatyti apsaugos reikalavimai vietovėms pradedami taikyti, kai jas Vyriausybės įgaliota institucija įrašo į vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą. Šio straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytu atveju, kai Vyriausybės įgaliota institucija konsultuojasi su Europos Komisija, kol</p>	Visiškas

	bus priimtas sprendimas dėl vietovės priskyrimo Europos Bendrijos svarbos teritorijoms, teritorijai taikomi šio straipsnio 9 dalyje numatyti apsaugos reikalavimai.	
<p>6 straipsnis</p> <p>1. Specialioms saugomoms teritorijoms valstybės narės nustato būtinas apsaugos priemonės, tarp jų, jei reikia, atitinkamus tvarkymo planus, parengtus specialiai šioms teritorijoms ar integruotus į kitus plėtros planus, ir atitinkamas įstatymais nustatytas, administracines arba sutartyje numatytas priemonės, kurios atitinka teritorijoje esančių į I priedą įtrauktų natūralių buveinių tipų ir į II priedą įtrauktų rūšių ekologinius reikalavimus.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301</p> <p>24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>8. Vyriausybės įgaliotos institucijos organizuoja, kad būtų nustatytos būtinos apsaugos priemonės buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms, ir prireikus įgyvendina atitinkamus tvarkymo dokumentus, parengtus specialiai šioms teritorijoms ar įtrauktus į kitus plėtros planus, ir užtikrina, kad atitinkamais įstatymais, administracinėmis priemonėmis arba su privačios žemės savininkais ir valstybinės žemės valdytojais sudaromomis apsaugos sutartimis būtų nustatytos apsaugos priemonės, atitinkančios teritorijose esančių Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, augalų ir gyvūnų rūšių ekologinius reikalavimus.</p> <p>28 straipsnis. Saugomų teritorijų planavimas</p> <p>1. Saugomos teritorijos tvarkomos ir veikla jose plėtojama pagal bendruosius planus ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir jais nustatomus reglamentus, parengtus vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo ir Statybos įstatymo nuostatomis, taip pat pagal saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentus.</p> <p>2. Planuojant saugomų teritorijų sistemą, jos dalis ar atskiras saugomas teritorijas rengiami šie teritorijų planavimo dokumentai:</p> <p>4) valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir biosferos rezervatų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planai) – rengiamos (rengiami) šioms saugomoms teritorijoms steigti ir (ar) veiklai jose vykdyti. Šiose planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose) nustatomos atitinkamos saugomos teritorijos ribos, funkcinio prioriteto zonų ribos, kraštovaizdžio apsaugai ir naudojimui reguliuoti skirtos kraštovaizdžio tvarkymo zonos ir jų reglamentai, gamtos ir kultūros paveldo teritorinių kompleksų ir objektų (vertybių) apsaugos ir tvarkymo kryptys bei priemonės, taip pat kraštovaizdžio formavimo, rekreacinės infrastruktūros kūrimo ir kitos tvarkymo priemonės. Kai valstybiniuose ir savivaldybių draustiniuose reikia nustatyti kraštovaizdžio</p>	Visiškas

tvarkymo zonas ir jų reglamentus, gali būti rengiami šių draustinių tvarkymo planai, kuriuos pagal kompetenciją tvirtina Vyriausybės įgaliotos institucijos arba savivaldybių tarybos.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti saugomų teritorijų planavimo dokumentai rengiami vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu ir Aplinkos ministerijos patvirtintomis Saugomų teritorijų specialiųjų planų rengimo taisyklėmis, reglamentuojančiomis saugomų teritorijų specialiųjų planų struktūrą, jų rengimą, derinimą, tvirtinimą ir galiojimą.

9. Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti rengiami šie saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentai: gamtotvarkos planai, įvairios tikslinės programos, veiksmų planai.

Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“:

1. Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai (toliau - Nuostatai) reglamentuoja buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ir būtinų jų apsaugos priemonių nustatymą, taip pat Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių, kurių apsaugai nustatytos buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos, blogėjimo ir rūšių reikšmingo trikdymo prevenciją.

9. Būtinės apsaugos priemonės:

9.1. apsaugos sutarčių su privačios žemės savininkais ir valstybinės žemės valdytojais sudarymas;

9.2. vidinės miškotvarkos projekto, žemės gelmių išteklių ir ertmių naudojimo projekto, leidimų ir sutarčių, leidimo naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius medžioklės plotų vienetė, leidimo naudoti žūklės (žvejybos) plotą, kitų gamtos išteklių naudojimą reguliuojančių projektų ir leidimų (toliau - gamtos išteklių naudojimą reguliuojantys projektai ir leidimai) sąlygų pakeitimas;

9.3. savivaldybių teritorijų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemų, miškų tvarkymo schemų pakeitimas, savivaldybių teritorijų ar jų dalių bendrųjų planų pakeitimas nustatant ar pakeičiant gamtinio karkaso ar ekologinio tinklo elementų ribas arba kitus apsaugą užtikrinančius

sprendinius;

9.4. gamtotvarkos plane, specialiai parengtame vietai arba integruotame į kitus planus, numatytų aktyvių gamtotvarkos priemonių, skirtų Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir gyvūnų ar augalų rūšims atkurti arba palaikyti, įgyvendinimas;

9.5. teritorijų planavimo dokumentų, pagal kuriuos steigiamos naujos saugomos teritorijos arba keičiamos esamų saugomų teritorijų ribos, taip pat saugomų teritorijų tvarkymo planų (planavimo schemų), nustatančių saugomų teritorijų naudojimą ir apsaugą reguliuojančias kraštovaizdžio tvarkymo zonas ir tvarkymo priemones, parengimas ir patvirtinimas;

9.6. teisės aktų, reglamentuojančių veiklą teritorijoje, parengimas ir patvirtinimas arba pakeitimas, kad juose nustatytas teritorijų apsaugos ir naudojimo režimas užtikrintų palankios Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir gyvūnų ar augalų rūšių apsaugos būklės palaikymą.

10. Bendrieji Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir gyvūnų ar augalų rūšių apsaugos ir tvarkymo reikalavimai pateikiami Nuostatų 1 ir 2 prieduose ir įgyvendinami nustatant Nuostatų 9.1-9.6 punktuose nurodytas būtinas apsaugos priemones. Būtinose apsaugos priemonėse numatomi apsaugos ir tvarkymo reikalavimai turi atitikti saugotinių objektų ekologinius poreikius ir būti pritaikyti prie regiono ir konkrečios vietovės sąlygų ir ypatumų. Pritaikant Nuostatų 1 ir 2 prieduose išdėstytus bendruosius reikalavimus prie regiono ar konkrečios vietovės sąlygų ir ypatumų, atsižvelgiama į vietovės dydį, saugomų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir gyvūnų ar augalų rūšių įvairovę, jų paplitimą, šių objektų apsaugos būklę ir vietovės svarbą šalies mastu užtikrinant palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, gyvūnų ir augalų rūšių apsaugos būklę ir užtikrinant Europos ekologinio tinklo "Natura 2000" tinklo vientisumą, kitas gamtines ypatybes, taip pat į ekonominius, socialinius ir kultūrinius reikalavimus. Pritaikant apsaugos ir tvarkymo reikalavimus prie regiono ir konkrečios vietovės sąlygų ir ypatumų, gali būti numatyta tam tikrų bendrųjų reikalavimų nuostatas taikyti tik tam tikrose jos dalyse ar nustatyti kitokius veiklos terminus ir sąlygas.

Saugomų teritorijų specialiųjų planų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-

24 “Dėl Saugomų teritorijų specialiųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo”:

1. Saugomų teritorijų specialiųjų planų rengimo taisyklės (toliau - Taisyklės) nustato saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų (toliau - Dokumentai) struktūrą, jų rengimo organizavimo, rengimo, derinimo, tikrinimo ir tvirtinimo, taip pat keitimo, koregavimo tvarką ir taikomos rengiant:

1.1. valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir biosferos rezervatų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus) (toliau - Planavimo schemas);

1.2. valstybinių ir savivaldybių draustinių, rezervatinių apyribių, atkuriamųjų ir genetinių sklypų ir biosferos poligonų ribų planus (toliau - Ribų planai);

1.3. valstybinių ir savivaldybių draustinių tvarkymo planus (toliau - Tvarkymo planai).

Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 9 d. nutarimu Nr. 709 “Dėl Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo”:

1. Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašas (toliau vadinama – Aprašas) nustato saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų (toliau – strateginio planavimo dokumentai) tikslus, objektus, rengimo, derinimo ir tvirtinimo tvarką.

Reikalavimų gamtotvarkos plano turiniui aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-645 “Dėl Reikalavimų gamtotvarkos plano turiniui aprašui patvirtinimo”:

1. Reikalavimų gamtotvarkos plano turiniui aprašo (toliau - Reikalavimų aprašas) tikslas - nustatyti vienodą rengiamų gamtotvarkos planų turinį ir informacijos, pagrindžiančios, detalizuojančios ir paaiškinančios gamtotvarkos plano sprendimus, apimtį, kad būtų užtikrinta aukšta tvirtinamų planų kokybė ir efektyvus jų įgyvendinimas.

Saugomų teritorijų įstatymo projektas

25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga

8. Vyriausybės įgalios institucijos organizuoja, kad būtų

nustatytos būtinos apsaugos priemonės buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms, ir prireikus įgyvendina atitinkamus tvarkymo dokumentus, parengtus specialiai šioms teritorijoms ar įtrauktus į kitus plėtros planus, ir užtikrina, kad atitinkamais įstatymais, administracinėmis priemonėmis arba su žemės savininkais ir valdytojais sudaromomis apsaugos sutartimis būtų nustatytos apsaugos priemonės, atitinkančios teritorijose esančių Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, augalų ir gyvūnų rūšių ekologinius reikalavimus.

29 straipsnis. Saugomų teritorijų planavimas

1. Saugomos teritorijos tvarkomos ir veikla jose plėtojama pagal bendruosius planus ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir jais nustatomus reglamentus, parengtus vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo ir Statybos įstatymo nuostatomis, taip pat pagal saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentus.

2. Planuojant saugomų teritorijų sistemą, jos dalis ar atskiras saugomas teritorijas rengiami šie teritorijų planavimo dokumentai:

4) valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir biosferos rezervatų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planai) – rengiamos (rengiami) šioms saugomoms teritorijoms steigti ir (ar) veiklai jose vykdyti. Šiose planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose) nustatomos atitinkamos saugomos teritorijos ribos, funkcinio prioriteto zonų, įskaitant kultūrinius draustinius ar kultūros paveldo vietoves, ribos, kraštovaizdžio apsaugai ir naudojimui reguliuoti skirtos kraštovaizdžio tvarkymo zonos ir jų reglamentai, gamtos ir kultūros paveldo objektų apsaugos ir tvarkymo kryptys bei priemonės, kultūros paveldo kompleksinių objektų (jeigu kultūros paveldo kompleksiniams objektams kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatyta tvarka rengiami nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentai) ir kultūros paveldo vietovių nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir veiklos plėtojimo paveldosaugos reikalavimai, taip pat kraštovaizdžio formavimo, rekreacinės infrastruktūros kūrimo ir kitos tvarkymo priemonės. Kai valstybiniuose ar savivaldybių draustiniuose reikia nustatyti kraštovaizdžio tvarkymo zonas ir jų reglamentus, valstybiniuose

draustiniuose esančių kultūros paveldo vietovių ir kultūros paveldo kompleksinių objektų (jeigu kultūros paveldo kompleksiniams objektams kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatyta tvarka rengiami nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentai) teritorijų ribas ir apsaugos bei veiklos plėtojimo paveldosaugos reikalavimus, rengiami šių draustinių tvarkymo planai, kuriuos pagal kompetenciją tvirtina Vyriausybės įgaliotos institucijos arba savivaldybių tarybos;

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti saugomų teritorijų planavimo dokumentai rengiami, koreguojami, keičiami, derinami, tikrinami ir tvirtinami vadovaujantis šiuo Įstatymu, Teritorijų planavimo įstatymu, Vyriausybės įgaliotų institucijų patvirtintomis Saugomų teritorijų specialiųjų planų rengimo taisyklėmis, reglamentuojančiomis saugomų teritorijų specialiųjų planų struktūrą, jų organizavimo, rengimo, koregavimo, keitimo, derinimo, tikrinimo, tvirtinimo tvarką bei kraštovaizdžio tvarkymo zonų nustatymo principus, jų apsaugos reikalavimus. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti teritorijų planavimo dokumentai priskiriami:

a) valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentams: saugomų teritorijų sistemos ar jos dalių schemos, pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planas;

b) savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentams: valstybinių draustinių ribų ir tvarkymo planai, biosferos poligonų ribų planai, valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir biosferos rezervatų planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planai);

c) vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentams: rezervatinių apyrbų, atkuriamųjų ir genetinių sklypų ribų planai.

9. Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti rengiami šie saugomų teritorijų, įskaitant ir tinklo “Natura 2000” teritorijų, strateginio planavimo dokumentai: gamtotvarkos planai, įvairios tikslinės programos, veiksmų planai.

10. Saugomų teritorijų, įskaitant “Natura 2000” teritorijų, strateginio planavimo dokumentus gali rengti saugomų teritorijų

	<p>direkcijos, savivaldybių institucijos, kitos Vyriausybės įgaliotos institucijos, taip pat kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, turintys saugomų teritorijų planavimo ir tvarkymo patirties.</p> <p>11. Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentus, parengtus valstybės įsteigtoms saugomoms teritorijoms, pagal kompetenciją tvirtina Vyriausybės įgaliotos institucijos.</p> <p>12. Savivaldybių įsteigtoms saugomoms teritorijoms parengtus saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentus pagal kompetenciją tvirtina savivaldybių institucijos. Jei savivaldybių įsteigtos saugomos teritorijos priklauso „Natura 2000“ tinklo teritorijoms, parengtus saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentus, pagal kompetenciją tvirtina Vyriausybės įgaliotos institucijos.</p> <p>13. Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų įgyvendinime gali dalyvauti savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos, taip pat kiti juridiniai ir fiziniai asmenys.</p>	
<p>2. Valstybės narės imasi priemonių, siekdamos specialiose saugomose teritorijose išvengti natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo, o taip pat rūšių, kurių apsaugai buvo įsteigtos specialios saugomos teritorijos, trikdymo, jei toks trikdymas galėtų būti reikšmingas šios direktyvos tikslų atžvilgiu.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>9. Vyriausybės įgaliotos institucijos imasi priemonių, kad buveinių apsaugai svarbiose teritorijose būtų išvengta natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo ir rūšių, kurių apsaugai buvo nustatytos buveinių apsaugai svarbios teritorijos, trikdymo, jei toks trikdymas galėtų būti reikšmingas, norint palaikyti ar atkurti palankią Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių apsaugos būklę.</p> <p>15. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytų sprendimų priėmimo ir 8 ir 9 dalyse nustatytų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo tvarką nustato Vyriausybės patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai.</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas Nr. I-2223 32 straipsnis. Žala aplinkai ir aplinkos būklės atkūrimas Gamtos išteklių naudotojai bei asmenys, vykdančys ūkinę veiklą, (toliau - ūkio subjektai) privalo imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta žalos</p>	Visiškas

aplinkai, žmonių sveikatai ir gyvybei, kitų asmenų turtui bei interesams, o padariusieji žalos privalo atkurti aplinkos būklę, esant galimybei, iki pirminės būklės, buvusios iki žalos aplinkai atsiradimo, ir atlyginti visus nuostolius. Pirminė būklė nustatoma pagal turimą informaciją apie geriausią aplinkos būklę.

Aplinkos būklė atkuriama atgaivinant pažeistą aplinką ar jos elementus arba jų pažeistas funkcijas. Padarius žalą žemei (jos paviršiui ar gelmėms), kaip aplinkos elementams, būtina pašalinti bet kokį neigiamo poveikio žmonių sveikatai pavojų.

26 straipsnis. Neigiamo poveikio aplinkai ribojimo sistema

Neigiamas ūkinės veiklos poveikis aplinkai ribojamas aplinkos apsaugos normatyvais, standartais, limitais, teisinėmis ir ekonominio reguliavimo priemonėmis.

8 straipsnis. Valstybės valdžios, valdymo ir kontrolės institucijų pareigos užtikrinant piliečių, visuomeninių organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų teises

Valstybės valdžios, valdymo ir kontrolės institucijos pagal savo kompetenciją privalo:

1) stebėti aplinkos kokybės pokyčius ir informuoti apie tai visuomenę, nustatyti ekologiškai pagrįstus ir techniniu požiūriu įgyvendinamus aplinkos kokybės normatyvus bei standartus;

2) tenkinti arba motyvuotai atmesti piliečių, suinteresuotos visuomenės, kitų juridinių ir fizinių asmenų pasiūlymus aplinkos apsaugos klausimais;

3) viešai skelbti ūkinės veiklos, galinčios turėti kenksmingo poveikio aplinkai, projektus;

4) neleisti, kad ūkinės veiklos subjektai pažeistų aplinkos apsaugos įstatymus, normatyvus ir standartus.

Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“:

12. Buveinių ar paukščių apsaugai svarbiose teritorijose nuolat stebima saugomų natūralių buveinių tipų, gyvūnų ir augalų rūšių būklė, vykdomas jų monitoringas Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta

	<p>tvarka, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamos Valstybinės aplinkos monitoringo programos nuostatomis.</p> <p>13. Jeigu stebėjimų rezultatai rodo, kad nustatytoje buveinių ar paukščių apsaugai svarbiose teritorijose blogėja natūralios buveinės ir rūšių buveinės arba reikšmingai trikdomos rūšys, kurių apsaugai nustatytos buveinių ar paukščių apsaugai svarbios teritorijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba nustato, kokių iš Nuostatų 9 punkte nurodytų apsaugos priemonių papildomai reikia, ir jas įgyvendina, kad blogėjimo ir reikšmingo trikdymo būtų išvengta. Prireikus įgyvendinti būtinas apsaugos priemones, kurias įgyvendinti pagal Nuostatų 11 punktą įgaliotos kitos institucijos, įstaigos ir organizacijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba kreipiasi į šiuos subjektus dėl šių priemonių įgyvendinimo.</p> <p>14. Laikoma, kad nustatytoje buveinių ar paukščių apsaugai svarbiose teritorijose natūralios buveinės ir rūšių buveinės blogėja, jeigu stebėjimų duomenys rodo, kad: <...></p> <p style="text-align: center;">Saugomų teritorijų įstatymo projektas 25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga 9. Vyriausybės įgaliotos institucijos imasi priemonių, kad buveinių apsaugai svarbiose teritorijose būtų išvengta natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo ir rūšių, kurių apsaugai buvo nustatytos buveinių apsaugai svarbios teritorijos, trikdymo, jei toks trikdymas galėtų būti reikšmingas, norint palaikyti ar atkurti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių apsaugos būklę. 15. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytų sprendimų priėmimo ir 8 ir 9 dalyse nustatytų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo tvarką ir jų turinį nustato Vyriausybės patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai.</p>	
<p>3. Bet kokiems planams ir projektams, tiesiogiai nesusijusiems arba nebūtinai teritorijos tvarkymui, bet galintiems ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga 10. Planai ir projektai, neskirti arba nebūtinai buveinių apsaugai svarbios</p>	<p style="text-align: center;">Visiškas</p>

kitais planais arba projektais, turi būti atliekamas jų galimo poveikio teritorijai įvertinimas. Atsižvelgiant į poveikio teritorijai įvertinimo išvadas ir remiantis 4 dalies nuostatomis, kompetentingos nacionalinės institucijos pritaria planui ar projektui tik įsitikinusios, kad jis neigiamai nepaveiks nagrinėjamos teritorijos vientisumui ir, jei reikia, išsiaiškinusios plačiosios visuomenės nuomonę.

4. Jei, nepaisant poveikio teritorijai neigiamo įvertinimo ir nesant kitų alternatyvių sprendimų, šis planas ar projektas vis dėlto privalo būti įgyvendintas dėl įpareigojančių priežasčių, tarp jų ir socialinio ar ekonominio pobūdžio, neatsižvelgti į visuomenės interesus, valstybė narė imasi visų kompensacinių priemonių, būtinų bendram Natura 2000 vientisumui apsaugoti. Apie patvirtintas kompensacines priemones ji praneša Komisijai.

Kai atitinkamoje teritorijoje yra prioritetinis natūralių buveinių tipas ir (arba) prioritetinė rūšis, vieninteliai argumentai, kuriuos galima pateikti, yra argumentai, susiję su žmonių sveikata ar sauga, su labai svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis arba kitomis, Komisijos nuomone, įpareigojančiomis priežastimis neatsižvelgti į visuomenės interesus.

teritorijos tvarkymui, bet galintys ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais ar projektais, turi būti tinkamai vertinami dėl galimo poveikio teritorijai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme ar Vyriausybės tvirtinamame Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, atsižvelgiant į teritorijos gamtosauginius tikslus. Atsižvelgdamos į poveikio teritorijai vertinimą ir šio straipsnio 11 dalies nuostatas, valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos gali pritarti planui ar projektui tik įsitikinusios, kad planas ar projektas neigiamai nepaveiks nagrinėjamos teritorijos vientisumo, ir prireikus išsiaiškinusios visuomenės nuomonę.

11. Jeigu šio straipsnio 10 dalyje nurodytas planas ar projektas, nepaisant poveikio teritorijai neigiamo įvertinimo ir nesant kitų alternatyvių sprendimų, privalo būti įgyvendintas dėl įpareigojančių svarbesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų socialinio ir ekonominio pobūdžio, įgyvendinamos visos kompensacinės priemonės, kad bendras „Natura 2000“ tinklo vientisumas būtų išsaugotas. Apie nustatytas kompensacines priemones informuojama Europos Komisija. Kai atitinkamoje teritorijoje yra prioritetinis natūralių buveinių tipas ir (arba) prioritetinė augalų ar gyvūnų rūšis, vieninteliai galimi pateikti motyvai yra susiję su žmonių sveikata ar viešuoju saugumu arba su svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis. Dėl galimybės pritaikyti motyvus, susijusius su kitomis, negu nurodyta, įpareigojančiomis svarbesnio visuomenės intereso priežastimis, būtina kreiptis į Europos Komisiją jos nuomonės tokiu klausimu. Kompensacinių priemonių bendram „Natura 2000“ tinklo vientisumui išsaugoti taikymo tvarką ir informacijos apie patvirtintas kompensacines priemones teikimo Europos Komisijai ir kreipimosi į Europos Komisiją dėl jos nuomonės tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas Nr. I-1495

3 straipsnis. Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimas planuojant, keičiant ir plečiant ūkinę veiklą

1. Planuojamos ūkinės veiklos, kuri dėl savo pobūdžio, masto ar numatomos vietos ypatumų gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas atliekamas, kai:

3) planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir kai saugomų teritorijų institucija, nurodyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme (toliau – saugomų teritorijų institucija), aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad šis poveikis gali būti reikšmingas.

2. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytas poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas nustatomas atsižvelgiant į teritorijų apsaugos tikslus, planuojamos ūkinės veiklos poveikio dydį ir erdvinį mastą, poveikio tikimybę ir pobūdį, intensyvumą, trukmę, dažnumą, grįžtamumą ir galimybes išvengti ir sumažinti poveikį. Poveikis Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms laikomas reikšmingu, kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo nuostatomis ir atsižvelgiant į konkrečių teritorijų apsaugos tikslus planuojama ūkinė veikla gali reikšmingai neigiamai paveikti saugomas rūšis ir natūralias buveines ir (ar) Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ vientisumą.

4 straipsnis. Poveikio aplinkai vertinimo tikslai

Poveikio aplinkai vertinimo tikslai:

1) nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos poveikį šiems aplinkos elementams: dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, ypatingą dėmesį skiriant Europos Bendrijos svarbos rūšims ir natūralioms buveinėms, taip pat kitoms pagal Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą saugomoms rūšims, materialinėms vertybėms, nekilnojamosioms kultūros vertybėms ir šių elementų tarpusavio sąveikai;

2) nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos sukiamų biologinių, cheminių ir fizikinių veiksnių poveikį visuomenės sveikatai, taip pat aplinkos elementų ir visuomenės sveikatos tarpusavio sąveikai;

3) nustatyti galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį šio straipsnio 1 punkte nurodytiems aplinkos elementams ir visuomenės sveikatai dėl planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizikos dėl ekstremaliųjų įvykių ir (ar) galimų ekstremaliųjų situacijų;

4) nustatyti priemones, kurių numatoma imtis siekiant išvengti

numatomo reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai, jį sumažinti ar, jeigu įmanoma, jį kompensuoti;

5) nustatyti, ar planuojama ūkinė veikla, įvertinus jos pobūdį, vietą ir (ar) poveikį aplinkai, atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus.

7 straipsnis. Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo

1. Atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo tikslas – nustatyti, ar privaloma atlikti konkrečios planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą.

2. Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama planuojamai ūkinei veiklai, įrašytai į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą (šio įstatymo 2 priedas).

3. Tais atvejais, kai planuojamą ūkinę veiklą, įrašytą į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą, numatoma įgyvendinti Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje ar šios teritorijos artimoje aplinkoje, planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) prieš pradėdamas rengti atrankos informaciją ar jos rengimo metu aplinkos ministro nustatyta tvarka kreipiasi į saugomų teritorijų instituciją dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio reikšmingumo šioms teritorijoms nustatymo. Jeigu saugomų teritorijų institucija aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad planuojamos ūkinės veiklos, įrašytos į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą (šio įstatymo 2 priedas), įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir šis poveikis gali būti reikšmingas, šiai planuojamai ūkinei veiklai atliekamas poveikio aplinkai vertinimas be atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo.

5. Atsakingoji institucija atlieka atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo įvertindama planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pagal Atrankos metodinių nurodymų reikalavimus parengtą ir jai pateiktą atrankos informaciją ir atsižvelgdama į:

1) planuojamos ūkinės veiklos mastą, pobūdį, jos sąveiką su kita

vykdoma ūkine veikla ir (ar) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos plėtra gretimose teritorijose; gamtos išteklių, tokių kaip vandens, žemės (jos paviršiaus ir gelmių), dirvožemio ir biologinės įvairovės, naudojimą; atliekų susidarymą; galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, ypatingą dėmesį skirdama Europos Bendrijos svarbos rūšims ir natūralioms buveinėms, taip pat kitoms pagal Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą saugomoms rūšims, materialinėms vertybėms, nekilnojamosioms kultūros vertybėms ir šių elementų tarpusavio sąveikai; galimą planuojamos ūkinės veiklos sukiamų biologinių, cheminių ir fizikinių veiksnių poveikį visuomenės sveikatai ir ekstremaliųjų įvykių ir (ar) ekstremaliųjų situacijų riziką;

2) vietovės, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, jautrumą aplinkosaugos požiūriu, ekosistemos savybes, žemės naudmenų pobūdį, vietovėje esančius gamtinius ir žemės gelmių išteklius, jų gausumą, kiekį, kokybę ir regeneracijos galimybes; natūralios aplinkos atsparumą, ypatingą dėmesį atkreipdama į saugomas teritorijas, taip pat į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos gamtosauginius tikslus, tankiai gyvenamas teritorijas, pelkes, miškus, apsaugos zonas, vykdytos aplinkos stebėsenos (monitoringo) duomenis, teritorijas, kuriose jau viršytas leistinas užterštumo lygis ar kurios vertingos istoriniu, kultūriniu ar archeologiniu aspektu;

11 straipsnis. Sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai

8. Jeigu nustatoma, kad planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas sukels reikšmingų neigiamų padarinių Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir nėra alternatyvių planuojamos ūkinės veiklos sprendinių, atsakingoji institucija priima sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, išskyrus sprendimą, nurodytą šio straipsnio 11 dalyje, tik tais atvejais, kai ji privalo būti įgyvendinama dėl įpareigojančių svarbesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų socialinio ar ekonominio pobūdžio. Priimant sprendimą, laikoma, kad įpareigojančių svarbesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų socialinio ar ekonominio pobūdžio, esama, kai įrodyta, kad planuojama ūkinė veikla būtina dėl veiksmų ar planų, kurių

tikslas yra apginti pamatines piliečių gyvenimo vertybes (sveikatą, saugumą, aplinką), arba dėl pagrindinių valstybės ir visuomenės politikos programų, arba dėl ekonominės ar socialinės veiklos ir viešųjų paslaugų vykdymo. Tokiais atvejais Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ vientisumui išsaugoti numatomos ir įgyvendinamos natūralių buveinių, rūšių buveinių ar rūšių populiacijų atkūrimo ar šių buveinių gerinimo priemonės dalyje tos pačios teritorijos, išplėstoje teritorijoje, kitoje teritorijoje arba naujoje teritorijoje, kuri bus įtraukta į nurodytą ekologinį tinklą, ar kitos kompensacinės priemonės, kurių kompensacinis poveikis būtų proporcingas padarytai planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo žalai. Kompensacinės priemonės numatomos ir įgyvendinamos taip, kad jų poveikis būtų ankstesnis, negu išryškės planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo žala. Apie šias kompensacines priemones saugomų teritorijų institucija informuoja Europos Komisiją aplinkos ministro nustatyta tvarka. Kai atitinkamoje Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje yra prioritetas natūralių buveinių tipas ir (arba) prioritetas augalų ar gyvūnų rūšis, vieninteliai galimi motyvai yra susiję su žmonių sveikata ar viešuoju saugumu arba su svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis. Dėl galimybės pritaikyti motyvus, susijusius su kitomis, negu nurodyta, svarbesnio visuomenės intereso įpareigojančiomis priežastimis, būtina aplinkos ministro nustatyta tvarka kreiptis į Europos Komisiją jos nuomonės tokiu klausimu.

Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

6. Vertinimą privaloma atlikti tais atvejais, kai:

6.4. plano ar programos įgyvendinimas susijęs su „Natura 2000“ teritorijomis ar „Natura 2000“ teritorijų artima aplinka ir Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba) aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad tokio plano ar programos įgyvendinimas (atskirai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali turėti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms. „Natura 2000“ teritorijų artima aplinka – plano ar programos įgyvendinimo vietovė, tiesiogiai besiribojanti su „Natura 2000“ teritorija arba esanti netoli

jos, jeigu dėl gamtinių ryšių tarp vietovių arba dėl ūkinės veiklos masto tikėtina, kad numatomas įgyvendinti planas ar programa gali neigiamai paveikti „Natura 2000“ teritorijos vientisumą ar joje saugomas natūralias buveines ar rūšis;

8. Vertinimo proceso dalyvių funkcijos:

8.2. Vertinimo subjektas pagal kompetenciją nagrinėja atrankos, vertinimo apimties nustatymo dokumentus ir vertinimo ataskaitas, teikia išvadas dėl šių dokumentų ir pasiūlymus dėl vertinimo apimties. Kai planas ar programa vertinami dėl to, kad jo įgyvendinimas (atskirai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali turėti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba pagal kompetenciją nagrinėja atrankos dokumentus, vertinimo apimties nustatymo dokumentus, vertinimo ataskaitas ir teikia motyvuotas organizatoriui privalomas išvadas dėl vertinimo ir galimybės priimti arba tvirtinti Aprašo 40 punkte nurodytą planą ar programą.

38. Organizatorius, rengdamas galutinį plano ar programos projekto variantą, prieš priimdamas sprendimą dėl plano ar programos patvirtinimo arba prieš teikdamas planą ar programą tvirtinti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu rengiamas teritorijų planavimo dokumentas, kai rengiama koncepcija, – teritorijų planavimo dokumento rengimo etapo bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje pasirinkdamas tinkamiausią koncepcijos alternatyvą, kai koncepcija nerengiama, – prieš patvirtinant teritorijų planavimo dokumentą, atsižvelgia į vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, vertinimo subjektų išvadas ir visuomenės pasiūlymus, taip pat tarpvalstybinių konsultacijų, jeigu jos vyko, rezultatus. Kai plano ar programos įgyvendinimas gali sukelti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, organizatorius privalo vadovautis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos išvada dėl galimybės priimti arba tvirtinti Aprašo 40 punkte nurodytą planą ar programą.

40. Jeigu nustatoma, kad plano ar programos įgyvendinimas sukels reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms ir nėra alternatyvių plano ar programos sprendinių, planas ar programa gali būti tvirtinami ir įgyvendinami tik tais atvejais, kai jų sprendiniai susiję su žmonių sveikata ar sauga, tam tikrų aplinkos komponentų išsaugojimu, arba atsižvelgiant į

Europos Komisijos nuomonę dėl kitų svarbių priežasčių. Tokiais atvejais turi būti numatomos ir įgyvendinamos visos įmanomos kompensacijos priemonės, būtinos „Natura 2000“ teritorijų vientisumui išsaugoti.

Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos projektų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos projektų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

2. Šis Tvarkos aprašas taikomas nustatant, kokį poveikį įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms gali daryti:

2.1. planų ar programų, susijusių su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, įgyvendinimas;

2.2. planuojamos ūkinės veiklos, susijusios su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, įgyvendinimas.

3. Nustatant, ar plano, programos ar planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas bus susijęs su artima „Natura 2000“ teritorijos aplinka, kiekvienu konkrečiu atveju turi būti atsižvelgta į plano, programos ar planuojamos ūkinės veiklos mastą (dydį), pobūdį ir vietos ypatumus.

Saugomų teritorijų įstatymo projektas

25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga

10. Planai ir projektai, neskirti arba nebūtini buveinių apsaugai svarbios teritorijos tvarkymui, bet galintys ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais ar projektais, turi būti vertinami dėl galimo poveikio teritorijai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme ar Vyriausybės tvirtinamame Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, atsižvelgiant į teritorijos apsaugos tikslus. Atsižvelgdamos į poveikio teritorijai vertinimą ir šio straipsnio 11 dalies nuostatas, valstybės ar savivaldybių

	<p>institucijos ar įstaigos gali pritarti planui ar projektui tik įsitikinusios, kad planas ar projektas neigiamai nepaveiks nagrinėjamos teritorijos vientisumo, ir prireikus išsiaiškinusios visuomenės nuomonę.</p> <p>11. Jeigu šio straipsnio 10 dalyje nurodytas planas ar projektas, nepaisant poveikio teritorijai neigiamo įvertinimo ir nesant kitų alternatyvių sprendimų, privalo būti įgyvendintas dėl įpareigojančių svarbesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų socialinio ir ekonominio pobūdžio, įgyvendinamos visos kompensacinės priemonės, kad bendras „Natura 2000“ tinklo vientisumas būtų išsaugotas. Apie nustatytas kompensacines priemones informuojama Europos Komisija. Kai atitinkamoje teritorijoje yra prioritetas natūralių buveinių tipas ir (arba) prioritetas augalų ar gyvūnų rūšis, vieninteliai galimi pateikti motyvai yra susiję su žmonių sveikata ar viešuoju saugumu arba su svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis. Dėl galimybės pritaikyti motyvus, susijusius su kitomis, negu nurodyta, įpareigojančiomis svarbesnio visuomenės intereso priežastimis, būtina kreiptis į Europos Komisiją jos nuomonės tokio klausimu. Kompensacinių priemonių bendram „Natura 2000“ tinklo vientisumui išsaugoti taikymo tvarką ir informacijos apie patvirtintas kompensacines priemones teikimo Europos Komisijai ir kreipimosi į Europos Komisiją dėl jos nuomonės tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.</p>	
<p>7 straipsnis</p> <p>Šios direktyvos 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatyti įpareigojimai pakeičia bet kuriuos Direktyvos 79/409/EEB 4 straipsnio 4 dalies pirmajame sakinyje nustatytus įpareigojimus teritorijoms, atrinktoms pagal 4 straipsnio 1 dalį arba panašiai pripažintoms pagal jos 4 straipsnio 2 dalį, nuo šios direktyvos įgyvendinimo datos arba nuo valstybės narės atliko atrinkimo arba pripažinimo datos pagal Direktyvą 79/409/EEB, jei pastaroji data yra vėlesnė.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301</p> <p>24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>14. Šio straipsnio 9, 10 ir 11 dalyse nustatyti apsaugos reikalavimai taikomi ir paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms. Laukinių paukščių rūšių buveines teršti ar pažeisti draudžiama ir už paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas</p> <p>25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>14. Šio straipsnio 9, 10 ir 11 dalyse nustatyti apsaugos reikalavimai</p>	Visiškas

	taikomi ir paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms. Laukinių paukščių rūšių buveines teršti ar pažeisti draudžiama ir už paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų.	
<p>8 straipsnis</p> <p>1. Kartu su savo pasiūlymais dėl teritorijų, tinkamų steigti specialias saugomas teritorijas, kuriose yra aptinkami prioritetiniai natūralių buveinių tipai ir (arba) prioritetinės rūšys, valstybės narės Komisijai atitinkamai siunčia savo apskaičiavimus, koks, jų nuomone, turi būti bendras Bendrijos finansavimas, kad jos galėtų įvykdyti savo įsipareigojimus pagal 6 straipsnio 1 dalį.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301</p> <p>24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>4. Vientisam buveinių apsaugai svarbių teritorijų ekologiniam tinklui sukurti Vyriausybės įgaliota institucija:</p> <p>2) <...> Kartu su sąrašu pateikiami skaičiavimai, koks turi būti Europos bendrijos finansavimas, kad Lietuvos Respublika galėtų nustatyti ir įgyvendinti būtinas apsaugos priemones teritorijose, kuriose yra aptinkami prioritetiniai natūralių buveinių tipai ir (arba) prioritetinės augalų ir gyvūnų rūšys;</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas</p> <p>25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>4. Vientisam buveinių apsaugai svarbių teritorijų ekologiniam tinklui sukurti Vyriausybės įgaliota institucija:</p> <p>2) vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą pateikia svarstyti Europos Komisijai, kad būtų sudarytas ir patvirtintas atitinkamo biogeografinio regiono Europos Bendrijos svarbos teritorijų sąrašas. Apie kiekvieną teritoriją Europos Komisijai pateikiama informacija (teritorijos žemėlapis, jos pavadinimas, padėtis, plotas ir duomenys, gauti taikant buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus) pagal Europos Komisijos nustatytą formą. Kartu su sąrašu pateikiami skaičiavimai, koks turi būti Europos Bendrijos finansavimas, kad Lietuvos Respublika galėtų nustatyti ir įgyvendinti būtinas apsaugos priemones teritorijose, kuriose yra aptinkami prioritetiniai natūralių buveinių tipai ir (arba) prioritetinės augalų ir gyvūnų rūšys;</p>	Visiškas
6. Teritorijose, kur nuo Bendrijos bendro	Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301	Visiškas

<p>finansavimo priklausomų priemonių vykdymas yra atidėtas, valstybės narės nesiima jokių naujų priemonių, kurios galėtų pabloginti šių teritorijų būklę.</p>	<p>24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>12. Buveinių apsaugai svarbiose teritorijose, kuriose atidėtas nuo Europos bendrijos bendrojo finansavimo priklausomų apsaugos priemonių, nurodytų šio straipsnio 8 dalyje, vykdymas, draudžiama imtis priemonių, galinčių pabloginti šių teritorijų būklę.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas</p> <p>25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>12. Buveinių apsaugai svarbiose teritorijose, kuriose atidėtas nuo Europos Bendrijos bendrojo finansavimo priklausomų apsaugos priemonių, nurodytų šio straipsnio 8 dalyje, vykdymas, draudžiama imtis priemonių, galinčių pabloginti šių teritorijų būklę.</p>	
<p>11 straipsnis</p> <p>Valstybės narės vykdo 2 straipsnyje nurodytų natūralių buveinių ir rūšių apsaugos būklės stebėjimą, atkreipdamos ypatingą dėmesį į prioritetinius natūralių buveinių tipus ir prioritetines rūšis.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301</p> <p>24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>16. „Natura 2000“ tinklo teritorijose ir už jų ribų stebima laukinių paukščių, Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių apsaugos būklė, intensyviau stebint prioritetinius natūralių buveinių tipus, prioritetines augalų ir gyvūnų rūšis. Stebėjimai organizuojami Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka.</p> <p>Buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų monitoringo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 695 „Dėl Buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų monitoringo programos patvirtinimo“:</p> <p>2. Pagal šią Programą monitoringas atliekamas visose Lietuvos Respublikoje įsteigtose Europos Bendrijos svarbos buveinių ir paukščių apsaugai svarbiose teritorijose, įgyvendinant Europos Bendrijos direktyvas 92/43/EEB „Dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros“ bei 79/409/EEB „Dėl laukinių paukščių apsaugos“.</p> <p>3. Programa skirta nustatyti buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų monitoringo (toliau – Monitoringo) uždavinius, vykdymo tvarką,</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>Monitoringą organizuojančias ir vykdančias institucijas bei Monitoringo duomenų tvarkymą. Programa yra sudėtinė Valstybinės aplinkos monitoringo programos dalis, papildanti augmenijos ir gyvūnijos monitoringo dalį.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga 16. „Natura 2000“ tinklo teritorijose ir už jų ribų stebima laukinių paukščių, Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių apsaugos būklė, intensyviau stebint prioritetinius natūralių buveinių tipus, prioritetines augalų ir gyvūnų rūšis. Stebėjimai organizuojami Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka.</p>	
<p>3. Pagal šią direktyvą įsteigtas teritorijas valstybės narės gali pažymėti ženklais, kuriuos šiam tikslui yra sukūręs komitetas.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 26 straipsnis. Saugomų teritorijų ribų žymėjimas 2. Saugomų teritorijų žymėjimo vietovėje tvarką nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 27 straipsnis. Saugomų teritorijų ribų žymėjimas 2. Saugomų teritorijų ribos žymimos atitinkamais kelio ir (ar) informaciniais ženklais.</p>	Visiškas
<p>2. Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 priedas Įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai 2. 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL 2004 m. <i>specialusis leidimas</i>, 15 skyrius, 2 tomas, p. 102) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1997 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 97/62/EB (OL 2004 m. <i>specialusis leidimas</i>, 15 skyrius, 4 tomas, p. 3).</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas</p>	Visiškas

Priedas

1. 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos.